

ПРОБЛЕМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Студентка гр. М-01 Ханюкова О.А.

На даний момент Україна знаходиться у стані трансформації від командно-адміністративних до ринкових відносин. Тому виникає необхідність приділити значну увагу питанню розвитку нових форм господарювання.

Світовий досвід і практика господарювання показують, що найважливішою ознакою ринкової економіки є існування і взаємодія багатьох великих, середніх і малих підприємств, їх оптимальне співвідношення. Найбільш динамічним елементом структури народного господарства, що постійно змінюється, є малий бізнес.

Малий бізнес - це самостійна, систематична господарська діяльність малих підприємств будь-якої форми власності та громадян-підприємців (фізичних осіб), яка проводиться на власний ризик з метою отримання прибутку. Практично, це будь-яка діяльність (виробнича, комерційна, фінансова, страхова тощо) зазначених суб'єктів господарювання, що спрямована на реалізацію власного економічного інтересу.

Малий бізнес об'єктивно потребує цілеспрямованої державної політики щодо створення сприятливих умов для розвитку та спрямування його діяльності відповідно до встановлених стратегічних пріоритетів національного рівня.

Суб'єктами підтримки малого бізнесу можуть виступати як держава, так і інші підприємства чи групи підприємств, а також громадські та галузеві асоціації та інші незалежні інститути.

Згідно з даними Державної служби статистики, у сфері малого бізнесу в Україні станом на 1 січня 2011 р. було зареєстровано 151,4 тис. підприємств, які забезпечували 9% ВВП. Тоді як у Чехії, Словаччині та Угорщині частка малих підприємств у ВВП знаходиться на рівні 35-45%. В Україні найбільша кількість малих підприємств знаходиться в Києві, на другому місці Автономна республіка Крим. Серед областей України статистика мала такий вигляд: найвищі показники зосередження малого бізнесу в Київській, Дніпропетровській та Донецькій областях, найнижчі в Рівненській, Чернівецькій та Волинській областях.

Тобто, аналіз даних про розвиток та розподіл малих підприємств по регіонах України засвідчує, що, незважаючи на зростання їхньої чисельності, диспропорції, які існували у територіальному розподілі малих підприємств, зберігаються.

Головними причинами гальмування розвитку малого підприємництва в Україні є:

✓ відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого підприємництва;

- ✓ високі податки, що змушує деяких суб'єктів малого та середнього підприємництва йти в тіньову економіку;
- ✓ недостатня державна фінансова-кредитна і майнова підтримка малих підприємств;
- ✓ недосконалість системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для підприємницької діяльності;
- ✓ відсутність належного нормативно-правового забезпечення розвитку малого бізнесу, як і підприємництва в цілому;
- ✓ обмеженість або повна відсутність матеріально-фінансових ресурсів;
- ✓ недосконалість системи обліку та статистичної звітності малого підприємництва, обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки кадрів для підприємницької діяльності тощо.

На превеликий жаль, на сьогоднішній день керівництво нашої держави мало зацікавлене в існуванні малого бізнесу, що може призвести до згорання (в основному через подальшу тінізацію) цього сектора економіки з відповідним загостренням економічних проблем та посиленням соціальної напруги.

Основними шляхами покращення стану розвитку малого підприємництва в Україні є створення нормативно-правової бази зі сприятливими умовами, а також вдосконалення податкової політики та забезпечення раціонального функціонування спрощеної системи оподаткування. У подальшому ці проблеми необхідно постійно координувати і вирішувати якнайшвидше.

Науковий керівник: доц. Лукаш О.А.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 234-235.